

Pälkäneen pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivittäminen käynnistettiin rakennus- ja ympäristöjaoston 13.11.2024 tekemällä hankintapäätöksellä. Päivitystyön laatijaksi valittiin Sitowise Oy, ja samalla päätettiin tilata erillisenä optiona vaihtoehtoinen esitystapa suunnitelman julkisesta versiosta. Hankkeen toteuttaminen oli ehdollinen Pirkanmaan ELY-keskuksen pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laatimiseen myöntämälle avustukselle.

Päivitys katsottiin tarpeelliseksi, koska Pälkäneen alueen aiemmat suojelusuunnitelmat oli laadittu vanhan Luopioisten kunnan alueelle vuonna 2004 ja vanhan Pälkäneen kunnan alueelle vuonna 2014. Suunnitelmien laatimisen jälkeen pohjavesialueiden rajauksissa ja luokituksissa oli tapahtunut muutoksia, minkä vuoksi aiemmat suunnitelmat eivät enää olleet ajantasaisia.

Valmis suunnitelma kokoaa kunnan seitsemää luokiteltua pohjavesialuetta koskevat tiedot yhteen ajantasaiseen asiakirjaan. Suunnitelma kattaa Isokangas-Syrjänharjun, Kollolanharjun, Syrjänharju-Konkinharju A:n ja B:n, Luopioinen kk:n, Rautakankaan sekä Tuliharjun pohjavesialueet. Sen tavoitteena on ehkäistä pohjaveden laadun heikkenemistä, turvata pohjaveden määrällinen tila ja käyttömahdollisuudet sekä tukea maankäytön suunnittelua, viranomaisvalvontaa ja vesihuollon turvaamista. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on luonteeltaan ohjeellinen asiakirja, jolla ei ole itsenäisiä oikeusvaikutuksia, mutta jota voidaan hyödyntää muun muassa maankäytön suunnittelussa, viranomaisvalvonnassa sekä pohjavesialueita koskevassa päätöksenteossa.

Suojelusuunnitelma on laadittu Pälkäneen kunnan toimeksiannosta Sitowise Oy:n asiantuntijatyönä. Työtä on ohjannut kunnan, vesihuollon, valtion valvontaviranomaisten, pelastuslaitoksen sekä elinvoimakeskuksen edustajista koostunut ohjausryhmä. Suunnitelmaluonnos oli julkisesti nähtävillä 20.4.–27.5.2026, minkä lisäksi siitä pyydettiin lausunnot keskeisiltä viranomaisilta. Lausuntojen perusteella suunnitelmaa täydennettiin ja tarkistettiin ennen lopullisen ehdotuksen valmistumista.

Suunnitelmassa on arvioitu pohjavesialueiden hydrogeologisia ominaisuuksia, vedenhankinnan nykytilaa, pohjaveden laatua sekä pohjavesiin kohdistuvia riskejä. Merkittävimmiksi riskeiksi on tunnistettu asutuksen jätevesi- ja öljysäiliöriskit, maa-ainesten otto, liikenne ja tienpito, yritys- ja teollisuustoiminta sekä paikoin maa- ja metsätalous. Erityistä huomiota on kiinnitetty Isokangas-Syrjänharjun pohjavesialueeseen, jonka kemiallinen tila on arvioitu huonoksi torjunta-aineiden hajoamistuotteiden, nitraatin ja kloridin vuoksi, sekä Kollolanharjun pohjavesialueeseen, jossa on havaittu liikenteen ja tienpidon vaikutuksista aiheutuvia kohonneita kloridipitoisuuksia.

Suunnitelman toimenpideohjelma painottuu ennakoivaan pohjaveden suojeluun. Keskeisiä toimenpiteitä ovat pohjavesialueiden huomioiminen maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa, pohjaveden määrän ja laadun seurannan kehittäminen, vesihuoltoverkostojen kunnon ylläpito, vanhojen maa-ainestentoalueiden kunnostustarpeiden arviointi, pilaantuneiden maiden riskikohteiden selvittäminen sekä liikenteen aiheuttamien riskien hallinta. Lisäksi suunnitelmassa esitetään

pohjavesialueiden seurantatyöryhmän perustamista vastaamaan
toimenpiteiden toteutumisen seurannasta ja suunnitelman ylläpidosta

Suunnitelman johtopäätöksenä todetaan, että Pälkäneen pohjavesivarat ovat kokonaisuutena hyvässä tilassa ja soveltuvat edelleen vedenhankintaan. Pohjaveden laadun ja määrän turvaaminen edellyttää kuitenkin pitkäjänteistä riskienhallintaa, viranomaisten, vesihuollon ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä sekä suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamista. Suunnitelman arvioidaan tukevan vedenhankinnan turvaamista, pohjavedestä riippuvaisten ekosysteemien säilymistä sekä kunnan kestävästä maankäytön suunnittelua.

Suojelusuunnitelman julkista versiota täydentävä karttapohjainen esitystapa on edelleen valmistelussa. Karttapalvelu tullaan julkaisemaan kunnan karttapalvelussa loppuvuoden 2026 aikana.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 28 §

Valmistelija

Elina Heinonen, ympäristötarkastaja
p. 040 829 1178, elina.heinonen@palkane.fi

Esitys

Johtava rakennustarkastaja Arttu Jokinen

Rakennus- ja ympäristöjaosto päättää hyväksyä Pälkäneen pohjavesialueiden suojelusuunnitelman sekä merkitä suunnitelmassa esitetyt toimenpidesuositukset huomioon otettaviksi kunnan toiminnassa, viranomaisvalvonnassa ja maankäytön suunnittelussa.

Kokouskäsittele

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.